

WSTIII.070.15.2021.LS

Zamość, dnia 23 lipca 2021 r.

Radny Rady Miasta Zamość

W związku z Pańską korespondencją przesłaną drogą elektroniczna/mailową (bez zwrotnego adresu pocztowego lub e-puapowego) informuję, że w odniesieniu do opisanych przez Pana drzew o wybitnych walorach przyrodniczych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie całkowicie przychyliła się do propagowanej przez Pana niezmiernie ważnej inicjatywy tworzenia pomników przyrody na terenie Zamościa i m. in. zachowania wyszczególnionych przez Pana egzemplarzy. Powyższe stanowisko RDOŚ w Lublinie było już przedstawiane w piśmie znak: WSTIII.600.28.2021.MM, z dnia 23 kwietnia 2021 r., które zostało przekazane Panu do wiadomości.

W związku z powyższym informuję, że kompetencje upoważniające organy do ustanowienia pomnika przyrody określone zostały w art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098). Oznacza to, że w aktualnym stanie prawnym (art. 44 ust. 1 ww. ustawy) ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy/miasta, ponieważ to ten organ może powoływać pomniki przyrody. W myśl art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody projekty uchwał rady gmin/miasta w sprawie ustanowienia pomnika przyrody wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Uzgodnienia, dokonuje się w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735), z zastrzeżeniem, że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważane za uzgodnienie projektu (art. 44 ust 3b ustawy o ochronie przyrody).

W trakcie wcześniejszej Pańskiej inicjatywy dotyczącej tworzenia pomników przyrody na terenie Zamościa Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie nie znalazł podstaw do zastosowania art. 44 ust. 3 a ustawy o ochronie przyrody w trybie współdziałania organów, gdyż przedłożone dokumenty, w tym projekt uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody, złożone zostały poza trybem formalnym wynikającym z przepisów prawa, w tym ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o ochronie przyrody, jako indywidualna inicjatywa radnego. Przepisy art. 44 ustawy o ochronie przyrody nie upoważniają regionalnego dyrektora ochrony środowiska do opiniowania indywidualnych inicjatyw dotyczących tworzenia pomników przyrody. W związku z powyższym regionalny dyrektor ochrony środowiska może opiniować przedmiotowy projekt uchwały rady miasta/gminy (ustanawianie pomników przyrody) na wniosek prezydenta, burmistrza lub wójta, wnioskującego jako organ wykonawczy miasta/gminy.

Tak też się stało i w toku ponownej procedury, po przedłożeniu przez Urząd Miasta Zamość Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Lublinie projektów uchwał dotyczących objęcia ochroną pomnikową pojedynczych drzew i grup drzew, charakteryzujących się wybitnymi walorami przyrodniczymi, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie (WST III w Zamosciu) pozytywnie zaopiniował wyżej wymienione.

Niniejsze projekty uchwał dotyczyły ustanowienia pomników przyrody w lokalizacjach: topola balsamiczna (*Populus balsamifera L., syn. Populus tacamahaca Mill.*) rosnącą przy zbiegu ulicy Peowiaków i Partyzantów w Zamościu; lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos L.*) rosnąca przy ulicy Peowiaków w Zamościu; klon zwyczajny 3 szt. (*Acer platanoides L.*) rosnące przy ulicy Śląskiej w Zamościu; cis pospolity (*Taxus baccata L.*) rosnący przy ulicy Piłsudskiego w Zamościu oraz jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior L.*) rosnący przy ulicy Piłsudskiego w Zamościu.

Jednocześnie należy podkreślić, iż Pana inicjatywa tworzenia form ochrony przyrody, w tym wypadku pomników przyrody, w celu zachowania drzew o szczególnych walorach przyrodniczych, jest ważnym elementem realizacji celów ochrony przyrody realizowanym na poziomie lokalnym.

Natomiast w kwestii ochrony przyrody, w wymiarze ochrony zadrzewień i zakrzewień zlokalizowanych w obrębie jednostek samorządu terytorialnego, w tym wypadku w obrębie miasta Zamość, a dokładnie w materii: możliwości, kwalifikacji i wydawania zezwoleń na usuwanie drzew, leży to w kompetencjach podmiotów samorządu terytorialnego. To w ich imieniu decyzje te podejmują prezydenci, burmistrzowie i wójtowie. Powyższe reguluje precyzyjnie ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dając przytoczone powyżej prerogatywy ww. instytucjom w rozdziale 4 „Ochrona terenów zieleni i zadrzewień”.

Jednocześnie ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) w rozdziale 2 „Zakres działania i zadania gminy” w treści art. 7 nakłada obowiązek ochrony zieleni i zadrzewień na gminy, jako zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty i należy do zadań własnych gminy.

W związku z powyższym, to ww. jednostki, jako przedstawiciele lokalnych wspólnot, kształtują ład przestrzenny w odniesieniu do zadrzewień w obrębie miasta i gminy.

Przy kwalifikowaniu drzew do usunięcia niezwykle istotnym jest fakt precyzyjnego podejścia do uznania przesłanek ku usunięciu za właściwe i wydania w konsekwencji decyzji zezwalającej na usunięcie. Powyższe przesłanki powinny nie budzić wątpliwości, ponieważ w konsekwencji w skali makro wpływają na stan zadrzewień w obrębie miast i gmin. Jednak w przypadku, gdy zaistnieje zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia, a stan i okoliczności nie umożliwiają działań zastępczych drzewa są usuwane. Działania zastępcze mogą obejmować likwidację zagrożeń poprzez np. wykonanie niezbędnej pielęgnacji, poprawę statyki, odciążenie korony, usunięcie posuszu etc. Inną przyczyną usuwania drzew jest pozostawanie ich w kolizji z planowanymi inwestycjami, szczególnie drogowymi. Bardzo ważnym w trakcie planowania i realizacji tego typu inwestycji jest stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju, szczególnie przy maksymalnym ograniczaniu negatywnego wpływu na lokalne systemy przyrodnicze, m. in. na zadrzewienia. Należy ograniczać usuwanie drzew zdrowych, które kolidują z inwestycją, jednakże z wyjątkiem, gdy pozostawienie ich będzie powodować zagrożenie w nowym układzie poinwestycyjnym.

W przypadkach takich należy, po usunięciu drzew stosować zasadę nasadzeń zastępczych w celu rekompensowania strat w lokalnym systemie przyrodniczym.

W przypadku opisywanych przez Pana drzew, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie w oparciu o obowiązujące przepisy analizował przedmiotowe drzewa kolidujące z prowadzoną przez UM Zamość inwestycją drogową. Przeznaczone do usunięcia drzewa pozostają w kolizji z projektowanymi ciągami pieszo-jezdnymi i w części charakteryzują się złym stanem zachowania. Usunięcie ww. zostało również bezwarunkowo uzależnione od nasadzeń zastępczych wieloletnim materiałem nasadzeniowym, w liczbie znacznie przewyższającej liczbę usuwanych drzew. W związku z powyższym inwestor w wymierny sposób wpłynie na zminimalizowanie strat w systemie przyrodniczym miasta.

Z poważaniem

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Lublinie

Krzysztof Prochnicki
Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych III

Otrzymują:

- 1.
2. Ad acta

W związku z brakiem zwrotnego adresu pocztowego lub e-puapowego adresata korespondencje przekazano drogą elektroniczną w formie wiadomości e-mail.

